

ZÁKLADNÍ ŠKOLA MELUZÍNA

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ DRUŽINY

Roční cesta Zahradou ctností

místo, kde rosteme spolu

V Boskovicích dne 1. 9. 2026

1 Identifikační údaje

Název dokumentu: Školní vzdělávací program školní družiny

Název školy: Základní škola Meluzína, školská právnická osoba

Adresa: Sokolská 1110/14, 680 01 Boskovice

IČO: 29762111

Ředitelka školy: Mgr. et Mgr. Lenka Štaffová

Telefon: +420 608 562 114

E-mail: info@skolameluzina.cz

Web: www.skolameluzina.cz

Datová schránka: e5f9wi7

Zřizovatel: Škola Meluzína, z. s.

IČO zřizovatele: 22475559

Sídlo zřizovatele: Sokolská 1110/14, 680 01 Boskovice

Kapacita školní družiny: 30 účastníků

Datum projednání pedagogickou radou: 1. 9. 2026

Platnost od: 1. 9. 2026

Číslo jednací:

Školní vzdělávací program školní družiny je zpracován v souladu s § 5 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., školského zákona, a s vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Podpis ředitelky školy:

Razítko školy:

2 Poslání a cíle školní družiny

2.1 Poslání školní družiny

Školní družina je přirozenou součástí života Základní školy Meluzína. Navazuje na její vzdělávací filosofii, hodnoty a každodenní život. Poskytuje dětem bezpečné, respektující a podnětné prostředí pro smysluplné trávení času před vyučováním a po jeho skončení.

Družina vytváří prostor pro odpočinek, volnou hru, pohyb, pobyt venku, tvořivost, rozvoj zájmů, vzájemné vztahy a spontánně vznikající aktivity. Činnost vychází z potřeb a zájmů dětí, přirozeného rytmu dne a roku i aktuálních situací ve skupině.

Důležitou součástí činnosti je podpora wellbeingu, samostatnosti, spolupráce, odpovědnosti a respektující komunikace. Prostřednictvím programu Zahrada ctností děti poznávají a rozvíjejí charakterové ctnosti v konkrétních situacích každodenního života.

Školní družina propojuje zájmové, neformální a školní vzdělávání. Nenahrazuje vyučování, ale přirozeně navazuje na zkušenosti a dovednosti získané při výuce a umožňuje dětem využívat je v praktických a autentických situacích.

2.2 Cíle školní družiny

Cílem školní družiny je zejména:

- vytvářet bezpečné, respektující a podnětné prostředí;
- podporovat duševní, tělesnou a sociální pohodu dětí;
- umožňovat dětem odpočinek a přiměřenou regeneraci po vyučování;
- vést děti ke smysluplnému a samostatnému využívání volného času;
- rozvíjet jejich zájmy, tvořivost, zvědavost a iniciativu;
- podporovat volnou hru, pohyb a pravidelný pobyt venku;
- rozvíjet komunikační a sociální dovednosti, spolupráci a schopnost řešit běžné situace;
- vést děti k samostatnosti, odpovědnosti a péči o sebe, druhé i společné prostředí;
- podporovat vzájemný respekt, ohleduplnost, empatii a dobré vztahy;
- umožňovat dětem podílet se na plánování a podobě činností družiny;
- rozvíjet charakterové ctnosti prostřednictvím každodenních zkušeností;
- respektovat individuální potřeby, možnosti a tempo každého dítěte;
- podporovat děti se speciálními vzdělávacími potřebami i děti nadané;
- spolupracovat se zákonnými zástupci, pedagogickým týmem a dalšími partnery školy;
- propojovat činnost družiny s životem školy, místní komunitou a okolním přírodním prostředím.

3 Délka a časový plán zájmového vzdělávání

Školní vzdělávací program školní družiny je zpracován na dobu neurčitou s platností od 1. 9. 2026. Je průběžně vyhodnocován a podle potřeb dětí, zkušeností pedagogického týmu, podmínek školy a změn právních předpisů aktualizován.

Zájmové vzdělávání ve školní družině je určeno především žákům 1. stupně Základní školy Meluzína přijatým k pravidelné docházce. Účastník může školní družinu navštěvovat opakovaně v jednotlivých školních letech.

Činnost školní družiny probíhá ve dnech školního vyučování i o školních prázdninách. Ve dnech školního vyučování je organizována v tomto rozsahu:

- ranní družina od 7.30 do 8.30;
- odpolední družina zpravidla od 12.30 do 15.30.

V době školních prázdnin může být činnost školní družiny přerušena. O přerušení činnosti rozhoduje ředitelka školy po projednání se zřizovatelem. Informace o přerušení provozu je zveřejněna na vhodném veřejně přístupném místě a zákonní zástupci jsou o ní předem informováni.

Konkrétní organizace provozu se přizpůsobuje rozvrhu jednotlivých ročníků, počtu přihlášených dětí a aktuálním organizačním podmínkám školy. Podrobnosti o příchodech, odchodech a provozu stanovuje vnitřní řád školní družiny.

Časový plán vzdělávání vychází z přirozeného rytmu školního roku, střídání ročních období, tradic školy, významných událostí, potřeb skupiny a zájmů dětí. Tematickým rámcem je roční cesta Zahradou ctností, která probíhá od září do června.

Jednotlivé měsíční tematické okruhy nejsou pevně stanoveným seznamem povinných aktivit. Vychovatelka konkrétní činnosti průběžně volí a upravuje podle věku, potřeb a zájmů dětí, aktuální situace ve skupině, počasí a možností školy.

4 Formy zájmového vzdělávání

Činnost školní družiny je uskutečňována prostřednictvím různých forem zájmového vzdělávání, které se vzájemně prolínají. Jejich zařazení vychází z potřeb dětí, denního režimu, aktuální situace ve skupině a možností školy.

4.1 Pravidelná činnost

Pravidelná činnost tvoří základ každodenního programu školní družiny. Zahrnuje zejména komunitní kruhy, pobyt venku, pohybové, tvořivé, hudební, čtenářské, přírodovědné a praktické činnosti, péči o společné prostředí a aktivity podporující osobnostní a sociální rozvoj dětí.

4.2 Příležitostná činnost

Příležitostné činnosti doplňují pravidelný program družiny. Patří sem zejména výpravy a vycházky, návštěvy kulturních a přírodních míst, slavnosti, komunitní setkání, tematické dny, dílny, besedy a společné akce se zákonnými zástupci nebo dalšími partnery školy.

4.3 Spontánní činnost

Spontánní činnosti vycházejí z vlastní volby, zájmů a iniciativy dětí. Zahrnují především volnou hru, vlastní tvoření, čtení, rozhovory, pohybové aktivity, hry venku a činnosti, které děti samy navrhnou. Vychovatelka vytváří bezpečné podmínky, nabízí podněty a podle potřeby děti podporuje.

4.4 Odpočinková a rekreační činnost

Odpočinkové a rekreační činnosti umožňují dětem regeneraci po vyučování. Mohou mít podobu klidové hry, četby, poslechu, relaxačních a dechových cvičení, volného tvoření nebo odpočinku. Součástí je také pohyb, pobyt venku a aktivity kompenzující jednostrannou zátěž při vyučování.

4.5 Individuální činnost

Individuální činnost respektuje osobní potřeby, možnosti, zájmy a aktuální rozpoložení jednotlivých dětí. Dítě si může zvolit činnost odpovídající jeho potřebám, například samostatné čtení, tvoření, stolní hry, odpočinek nebo vlastní projekt.

4.6 Příprava na vyučování

Příprava na vyučování může probíhat přirozenou a nenucenou formou prostřednictvím her, četby, rozhovorů, praktických činností a využívání zkušeností získaných při výuce. Školní družina nenahrazuje školní vyučování ani povinné domácí úkoly.

5 Podmínky přijímání, průběhu a ukončování zájmového vzdělávání

5.1 Přijímání do školní družiny

Školní družina je určena především žákům 1. stupně Základní školy Meluzína.

Žák je přijímán na základě písemné přihlášky podané jeho zákonným zástupcem. Přihláška obsahuje údaje o rozsahu docházky a způsobu a čase odchodu dítěte ze školní družiny.

Kapacita školní družiny je 30 účastníků. Školní družina je určena žákům 1. stupně Základní školy Meluzína. Žák je přijímán na základě písemné přihlášky podané jeho zákonným zástupcem. Přihláška obsahuje údaje o rozsahu docházky a způsobu a čase odchodu žáka ze školní družiny.

Do školní družiny jsou přijímáni všichni řádně přihlášení žáci 1. stupně až do naplnění její kapacity, která činí 30 účastníků. Pokud počet přihlášených žáků nepřekročí kapacitu školní družiny, další kritéria pro přijetí se neuplatňují. Pokud by počet přihlášených žáků kapacitu školní družiny překročil, rozhoduje o přijetí ředitelka školy podle předem zveřejněných kritérií.

5.2 Průběh zájmového vzdělávání

Docházka přijatého účastníka probíhá v rozsahu uvedeném v přihlášce. Za řádný příchod dítěte do školní družiny a jeho předání odpovídají pedagogičtí pracovníci podle organizace vyučování a provozu družiny.

Dítě odchází ze školní družiny v čase a způsobem uvedeným v přihlášce. Změnu odchodu nebo vyzvednutí jinou osobou oznamuje zákonný zástupce předem způsobem stanoveným ve vnitřním řádu školní družiny.

Účastníci jsou povinni respektovat pravidla bezpečnosti, společně dohodnutá pravidla soužití a ustanovení vnitřního řádu školní družiny.

Za zájmové vzdělávání je stanovena úplata. Podmínky jejího hrazení jsou upraveny ve smlouvě o vzdělávání uzavřené se zákonným zástupcem a aktuální výše je uvedena v platném ceníku zveřejněném na webových stránkách školy.

5.3 Organizace a režim školní družiny

Činnost školní družiny je organizována s ohledem na rozvrh vyučování, věk dětí, jejich aktuální potřeby, dobu příchodu a odchodu a podmínky školy.

Ve dnech školního vyučování je školní družina v provozu:

- ráno od 7.30 do 8.30;

- odpoledne zpravidla od 12.30 do 15.30.

Provoz školní družiny v době školních prázdnin se řídí pravidly uvedenými v části 3 tohoto školního vzdělávacího programu a vnitřním řádem školní družiny.

Konkrétní organizace provozu může být upravena podle rozvrhu jednotlivých ročníků, počtu přihlášených účastníků a aktuálních provozních podmínek školy. O změnách jsou zákonní zástupci včas informováni.

Denní režim je pružný a respektuje potřeby dětí. Zpravidla zahrnuje:

- příchod a převzetí dětí;

- odpočinkové a klidové činnosti;

- volnou a spontánní hru;

- pobyt venku a pohybové aktivity;

- pravidelné nebo tematicky zaměřené činnosti;

- prostor pro individuální zájmy a vlastní náměty dětí;

- postupné odchody domů.

Dostatečný prostor je věnován každodennímu pobytu venku, pokud to umožňují povětrnostní, bezpečnostní a organizační podmínky. Využíváno je okolí školy, školní zahrada a další vhodná místa v Boskovicích a jejich okolí.

V průběhu dne se střídají klidové a aktivní činnosti. Po vyučování mají děti možnost odpočívat, volit si přiměřenou činnost a postupně přecházet k pohybovým, tvořivým, komunitním nebo praktickým aktivitám.

Pitný režim je dětem dostupný po celou dobu pobytu ve školní družině. Vychovatelka dbá na dodržování hygienických návyků, bezpečnosti a individuálních zdravotních potřeb dětí.

Podrobnosti o provozu, předávání a vyzvedávání dětí, omlouvání nepřítomnosti a pravidlech pobytu ve školní družině stanovuje vnitřní řád školní družiny.

5.4 Ukončení docházky

Docházka do školní družiny je zpravidla sjednána na jeden školní rok a končí jeho uplynutím.

Docházku je možné ukončit také:

- na základě písemného odhlášení dítěte zákonným zástupcem;
- přestupem dítěte do jiné školy;
- ukončením vzdělávání dítěte v Základní škole Meluzína;
- rozhodnutím ředitelky školy v případech stanovených právními předpisy a vnitřním řádem školní družiny.

O průběhu a ukončení zájmového vzdělávání ve školní družině se nevydává samostatný doklad.

6 Podmínky pro účastníky se speciálními vzdělávacími potřebami a účastníky nadané

Školní družina respektuje individuální potřeby, možnosti, zdravotní stav, tempo a zájmy každého dítěte. Vytváří bezpečné a přijímající prostředí, ve kterém se mohou společně zapojovat děti s rozdílnými vzdělávacími potřebami.

Činnosti jsou přizpůsobovány zejména volbou jejich náročnosti, tempa, délky, způsobu zadání, použitých pomůcek, míry podpory a možností individuálního odpočinku. Dítěti může být nabídnut klidnější prostor, vizuální podpora, předvídatelný režim, dopomoc dospělého nebo alternativní způsob zapojení.

Vychovatelka spolupracuje s třídními učiteli, vedením školy, školním poradenským pracovištěm, zákonnými zástupci a podle potřeby také se školskými poradenskými zařízeními. Při poskytování podpory vychází z doporučení školského poradenského zařízení, nastavených podpůrných opatření a aktuálních potřeb dítěte.

U dětí nadaných a mimořádně nadaných družina podporuje jejich zájmy, iniciativu, tvořivost a samostatnost. Nabízí jim přiměřeně náročné činnosti, možnost hlubšího zkoumání témat a prostor pro navrhování, plánování a realizaci vlastních projektů. Děti mohou při těchto projektech pracovat samostatně nebo ve spolupráci s ostatními, vyhledávat potřebné informace, volit postup práce a představovat své výsledky. Podle svých možností se také mohou podílet na vedení části společné aktivity nebo sdílet své znalosti a dovednosti s ostatními.

Podpora je poskytována citlivě, bez zbytečného vyčleňování nebo nálepkování dítěte. Důraz je kladen na jeho silné stránky, bezpečné začlenění do skupiny a možnost zažívat úspěch.

7 Personální podmínky

Činnost školní družiny zajišťují pedagogičtí pracovníci splňující odborné předpoklady pro výkon činnosti vychovatele podle platných právních předpisů.

Vychovatelky vytvářejí bezpečné, respektující a podnětné prostředí, citlivě reagují na potřeby jednotlivých dětí i celé skupiny a podporují jejich samostatnost, spolupráci, tvořivost a

odpovědnost. Při plánování činností vycházejí z potřeb a zájmů dětí, rytmu školního roku, aktuálních situací a podmínek školy.

Pedagogický tým školní družiny spolupracuje s třídními učiteli, vedením školy, školním poradenským pracovištěm a zákonnými zástupci. Společně sdílí důležité informace potřebné k zajištění bezpečí, podpory a individuálního rozvoje dítěte.

Vychovatelky si průběžně prohlubují odborné znalosti a dovednosti prostřednictvím dalšího vzdělávání, samostudia, vzájemného sdílení zkušeností, metodických setkání a reflexe vlastní práce. Profesní rozvoj se zaměřuje zejména na respektující komunikaci, wellbeing, podporu dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných, bezpečnost, první pomoc, zážitkovou pedagogiku, pobyt venku a práci s metodikou Výchova ke ctěnosti.

8 Prostorové, materiální a ekonomické podmínky

8.1 Prostorové podmínky

Činnost školní družiny probíhá v prostorách Základní školy Meluzína na adrese Sokolská 1110/14, Boskovice.

Hlavním zázemím družiny je místnost v dolním podlaží školy, která je v průběhu výuky určena především mladším dětem, zejména žákům 1. a 2. ročníku. Je uzpůsobena pro volnou hru, společné činnosti i odpočinek. Děti zde mají k dispozici gauč, sedací vaky, odpočinkový prostor u okna, hry, hračky a další vybavení odpovídající jejich věku a potřebám.

Součástí zázemí školní družiny je také školní zahrada, která je pravidelně využívána pro volnou hru, pohybové, tvořivé, přírodovědné a praktické činnosti i odpočinek venku.

Podle charakteru programu, počtu dětí a aktuálních potřeb může školní družina využívat také další vhodné prostory školy. Pro vycházky, výpravy a příležitostné činnosti je využíváno okolí školy, další místa v Boskovicích a jejich okolí, přírodní lokality, knihovny, kulturní instituce a sportoviště.

Prostředí je uspořádáno tak, aby dětem umožňovalo bezpečný pohyb, společnou i individuální činnost, volnou hru a klidný odpočinek.

8.2 Materiální podmínky

Školní družina využívá vybavení školy a pomůcky odpovídající věku, potřebám a zájmům dětí. K dispozici jsou zejména:

- společenské, didaktické a konstruktivní hry;
- knihy a další čtenářské materiály;
- výtvarné, pracovní a tvořivé potřeby;
- sportovní a pohybové pomůcky;
- hudební a rytmické nástroje;
- přírodniny a materiály pro praktické a badatelské činnosti;
- vybavení umožňující relaxaci a klidové činnosti.

Pomůcky jsou průběžně doplňovány podle potřeb dětí, plánovaných činností a finančních možností školy. Děti jsou vedeny k šetrnému zacházení s vybavením a k péči o společné prostředí.

8.3 Ekonomické podmínky

Za zájmové vzdělávání ve školní družině je stanovena úplata. Podmínky jejího hrazení jsou upraveny ve smlouvě uzavřené se zákonným zástupcem. Aktuální výše úplaty je uvedena v platném ceníku zveřejněném na webových stránkách školy.

Činnost školní družiny je dále financována z prostředků školy a případně z dalších dostupných zdrojů, zejména příspěvků zřizovatele, dotací, grantů nebo darů. Finanční prostředky jsou využívány na personální zajištění, nákup a obnovu pomůcek, materiálu a vybavení a na realizaci činností a akcí školní družiny.

9 Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví

Školní družina zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví účastníků po celou dobu jejich pobytu v družině a při všech pořádaných činnostech. Podmínky bezpečnosti se řídí platnými právními předpisy, školním řádem, vnitřním řádem školní družiny a pravidly používaných prostor.

Děti jsou na začátku školního roku a průběžně podle potřeby seznamovány s pravidly bezpečného chování. Před výpravami, pobytem venku, sportovními, pracovními a dalšími činnostmi jsou poučeny o konkrétních rizicích a způsobech jejich předcházení. Poučení je přizpůsobeno věku a schopnostem dětí.

Vychovatelka zajišťuje přiměřený dohled, sleduje aktuální zdravotní stav a potřeby dětí a volí činnosti odpovídající jejich věku, možnostem, počasí a podmínkám prostředí. Zvláštní pozornost věnuje dětem se zdravotním omezením nebo jinými specifickými potřebami, o kterých byla škola prokazatelně informována.

Při činnostech mimo budovu školy jsou předem stanovena pravidla pohybu skupiny, bezpečného přecházení komunikací, používání dopravních prostředků a chování na navštívených místech.

Dítě je ze školní družiny uvolňováno pouze způsobem uvedeným v přihlášce nebo na základě předem oznámené změny zákonného zástupce podle pravidel stanovených vnitřním řádem.

V případě úrazu je dítěti poskytnuta první pomoc, podle závažnosti je přivolána zdravotnická záchraná služba a informován zákonný zástupce. Úraz je zaznamenán v souladu s pravidly školy.

Školní družina dbá také na:

- dodržování hygienických návyků;
- dostupný pitný režim;
- pravidelné střídání aktivních a klidových činností;
- dostatek pohybu a pobytu venku;
- možnost odpočinku po vyučování;
- bezpečné používání her, pomůcek a vybavení;
- prevenci rizikového chování, násilí, šikany a diskriminace;
- vytváření psychicky bezpečného a respektujícího prostředí.

Děti jsou vedeny k odpovědnosti za vlastní bezpečí, k ohleduplnosti vůči ostatním a k šetrnému zacházení se společným vybavením.

10 Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah školní družiny vychází z poslání a cílů zájmového vzdělávání, vzdělávací filozofie Základní školy Meluzína a potřeb dětí mladšího školního věku.

Je uspořádán do celoročního tematického rámce Roční cesta Zahradou ctností – místo, kde rosteme spolu. Jednotlivá témata sledují přirozený rytmus školního roku, proměny přírody, tradice, významné události, život školy a aktuální situace ve skupině.

Vzdělávací obsah podporuje zejména:

- bezpečné vztahy a život ve společenství;
- samostatnost, odpovědnost a spolupráci;
- wellbeing a péči o duševní i tělesné zdraví;
- smysluplné využívání volného času;
- tvůrčost, zvědavost a vlastní iniciativu;
- pohyb a pravidelný pobyt venku;
- vztah k přírodě, místu a místní komunitě;
- rozvoj zájmů a individuálních předpokladů dětí;
- poznávání a rozvíjení charakterových ctností;
- schopnost reflektovat vlastní zkušenosti a společné zážitky.

Měsíční tematické okruhy představují nabídku a inspiraci, nikoli závazný seznam činností. Vychovatelka konkrétní obsah pružně přizpůsobuje věku, potřebám a zájmům dětí, aktuální situaci ve skupině, počasí, příležitostem a organizačním podmínkám školy.

Součástí jednotlivých tematických období jsou přirozená témata, významné události, možné činnosti, inspirace pro komunitní, venkovní, tvořivé, pohybové, čtenářské a praktické činnosti a závěrečná společná reflexe.

10.1 Roční cesta Zahradou čtností – místo, kde rosteme spolu

Průběh školního roku

Činnost školní družiny vychází z přirozeného rytmu roku, střídání ročních období, života školy, významných událostí, tradic, aktuálních potřeb skupiny i zájmů dětí.

Jednotlivé měsíce představují tematický rámec, který inspiruje činnost školní družiny. Nejde o pevně stanovený program ani závazný plán aktivit. Konkrétní obsah, nabídku činností i rozvoj čtností vychovatel průběžně přizpůsobuje aktuálním potřebám dětí, jejich zájmům, počasí, příležitostem i spontánně vznikajícím situacím.

Měsíční tematické okruhy se vzájemně prolínají a vytvářejí přirozený rytmus školního roku.

Ve školní družině pracujeme s metodikou *Výchova ke čtnostem*. Čtnosti nejsou pevně rozvrženy do jednotlivých měsíců. Vychovatel je vybírá podle potřeb skupiny, ročního období, života školy, významných událostí a situací, které děti skutečně prožívají. Během školního roku se děti postupně seznamují s širokou škálou čtností a opakovaně se k nim vracejí v různých souvislostech.

Měsíce mají logickou návaznost

září → vytváříme komunitu;
říjen → pečujeme;
listopad → zpomalujeme;
prosinec → sdílíme;
leden → objevujeme;
únor → zkoušíme nové věci;
březen → probouzíme se;
duben → rosteme;
květen → rozkvétáme;
červen → sklízíme.

Role vychovatele

Vychovatel je průvodcem dětí na jejich cestě objevování, učení a osobního růstu. Vytváří bezpečné, respektující a podnětné prostředí, ve kterém se každé dítě může cítit přijímané, zažívat úspěch a rozvíjet svůj jedinečný potenciál.

Citlivě reaguje na potřeby jednotlivých dětí i celé skupiny, podporuje jejich samostatnost, spolupráci, tvořivost a odpovědnost. Vede děti k otevřené komunikaci, vzájemnému respektu a hledání společných řešení. Každodenní situace využívá jako přirozené příležitosti k rozvoji charakterových čtností, sociálních dovedností a wellbeing.

Vychovatel plánuje činnost školní družiny pružně a s ohledem na rytmus roku, roční období, významné události, zájmy dětí, aktuální situace i podmínky školy. Nabízí dětem pestrou škálu činností, podporuje jejich iniciativu a vytváří prostor pro vlastní nápady, objevování, hru, pohyb, tvořivost i pobyt v přírodě.

Důležitou součástí práce vychovatele je pravidelná reflexe společně prožitých zkušeností. Podporuje děti v uvědomování si vlastního pokroku, oceňování silných stránek, rozpoznávání čtností u sebe i druhých a vede je k tomu, aby se stávaly aktivními, ohleduplnými a odpovědnými členy školní komunity.

ZÁŘÍ – SPOLEČNĚ ZAČÍNÁME

Charakter období

Září je obdobím nových začátků, seznamování a vytváření bezpečného společenství. Děti se po prázdninách vrací do školy nebo přicházejí do nového prostředí. Poznávají sebe navzájem, učí se společně fungovat, vytvářejí první vztahy, společná pravidla a rituály. Příroda se pomalu proměňuje z léta do podzimu a nabízí mnoho příležitostí k objevování, pohybu i společným zážitkům venku.

Přirozená témata měsíce

seznamujeme se a budujeme důvěru;
vytváříme bezpečné prostředí a společná pravidla;
poznáváme školu, družinu a její okolí;
objevujeme změny v přírodě na přelomu léta a podzimu;
sklízíme plody zahrad a polí;
učíme se spolupracovat a pečovat o společný prostor;
navazujeme na letní zážitky a otevíráme nový školní rok.

Významné události a příležitosti

začátek školního roku;
adaptační období;
Den české státnosti (28. září);
Evropský týden mobility (podle možností školy);
první společné školní akce;
začátek podzimu.

Možné ctnosti, které se mohou v tomto období přirozeně rozvíjet

Podle potřeb dětí, života skupiny a aktuálních situací mohou být inspirací například tyto ctnosti:

přátelskost;
laskavost;
respekt;
porozumění;
důvěra;
ochota;
spolupráce;
zodpovědnost;
samostatnost;
odvaha.

Vychovatel neplánuje rozvoj konkrétní ctnosti předem. Ctnosti vybírá a pojmenovává podle skutečných situací, které děti během společného života prožívají.

Inspirace pro činnosti (Uvedené činnosti představují inspiraci pro práci školní družiny. Vychovatel je volí a přizpůsobuje podle věku dětí, jejich zájmů, aktuálních potřeb skupiny, počasí, příležitostí a podmínek školy.)

Komunitní život

seznamovací a kooperativní hry;
komunitní kruhy;
společná tvorba pravidel družiny;
vytváření společných rituálů;
sdílení prázdninových zážitků;
plánování společných aktivit.

Pobyt venku

poznávání okolí školy;
 vycházky do přírody;

- pozorování prvních podzimních změn;
- sběr přírodnin;
- přírodovědné hry;
- hry na školní zahradě.

Tvořivé činnosti

- tvoření z přírodních materiálů;
- podzimní výzdoba družiny;
- společný symbol nebo obraz naší družiny;
- výtvarné zachycení letních vzpomínek.

Pohybové aktivity

- seznamovací pohybové hry;
- kooperativní hry;
- překážkové dráhy;
- míčové hry;
- volná hra venku.

Čtení a příběhy

- příběhy o přátelství;
- společné čtení;
- vyprávění vlastních zážitků;
- práce s knihami o přírodě a změnách ročních období.

Praktické činnosti

- péče o prostředí družiny;
- služby ve družině;
- péče o školní zahradu;
- sklizeň bylinek, ovoce nebo zeleniny (podle možností školy).

Ohlédnutí za měsícem

Na konci měsíce společně přemýšlíme:

- Co se nám společně podařilo?
- Kdy jsem se cítil/a ve družině dobře?
- Jak jsme si navzájem pomáhali?
- Co nového jsem o sobě nebo o druhých objevil/a?
- Jaké činnosti jsme během tohoto měsíce nejčastěji zažívali?
- Co bych chtěl/a společně zažít v příštím měsíci?

ŘÍJEN – OBJEVUJEME PODZIM A PEČUJEME O SVÉ MÍSTO

Charakter období

Říjen přináší barevnou proměnu krajiny, zklidnění přírody a čas sklizně. Děti si více všímají změn kolem sebe, objevují krásu podzimní přírody a prohlubují vztahy, které začaly vznikat na začátku školního roku. Společně pečujeme o prostředí, ve kterém žijeme, učíme se spolupracovat a objevujeme hodnotu drobných každodenních činů.

Přirozená témata měsíce

- podzimní proměny přírody;
- barvy, listy, stromy a les;
- sklizeň a plody podzimu;
- péče o zahradu a okolní prostředí;
- zvířata připravující se na zimu;
- spolupráce při společných činnostech;
- odpovědnost za společný prostor;
- podzimní počasí a jeho proměny.

Významné události a příležitosti

- Světový den zvířat (4. října);
- Den stromů (20. října);
- podzimní slavnosti a sklizňové tradice;
- pouštění draků;
- podzimní vycházky a výpravy do přírody;
- školní podzimní akce.

Možné ctnosti, které se mohou v tomto období přirozeně rozvíjet

Podle potřeb dětí, života skupiny a aktuálních situací mohou být inspirací například tyto ctnosti:

- péče;
- zodpovědnost;
- pracovitost;
- vytrvalost;
- ohleduplnost;
- spolupráce;
- laskavost;
- všímavost;
- úcta;
- radost.

Vychovatel vybírá a pojmenovává ctnosti podle skutečných situací, které děti během společného života zažívají.

Inspirace pro činnosti

Komunitní život

- společné plánování podzimních aktivit;
- komunitní kruhy;
- sdílení zkušeností z pobytu v přírodě;
- společná péče o prostředí družiny;
- kooperativní hry.

Pobyt venku

- pozorování podzimní přírody;
- sběr přírodnin;
- poznávání stromů a jejich plodů;
- práce na školní zahradě;
- stavby z přírodních materiálů;

- pouštění draků;
- lesní hry a badatelské výpravy.

Tvořivé činnosti

- tvoření z listů, kaštanů a dalších přírodnin;
- land art;
- podzimní dekorace;
- výroba draků;
- přírodovědný deník.

Pohybové aktivity

- pohybové hry venku;
- běhací hry;
- orientační hry;
- překážkové dráhy;
- kooperativní pohybové aktivity.

Čtení a příběhy

- příběhy o lese a přírodě;
- podzimní poezie;
- čtení naučných knih o zvířatech a stromech;
- vyprávění vlastních zážitků.

Praktické činnosti

- péče o zahradu;
- úklid venkovního prostoru;
- příprava krmítek nebo budek;
- jednoduché přírodovědné pokusy;
- práce s přírodními materiály.

Ohlédnutí za měsícem

Na konci měsíce společně přemýšlíme:

- Co jsme v přírodě objevili?
- Jak jsme pečovali o naše společné prostředí?
- Co se nám podařilo vytvořit nebo dokončit?
- Kdy jsme si navzájem pomohli?
- Jaké ctnosti jsme během tohoto měsíce nejvíce zažívali?
- Na co se těšíme v dalším období?

LISTOPAD – ZPOMALUJEME, PEČUJEME A VNÍMÁME

Charakter období

Listopad přináší období zklidnění a proměny. Příroda se připravuje na zimní odpočinek a zve nás ke zpomalení, větší všímavosti a péči o sebe, druhé i okolní svět. Ve družině upevňujeme vztahy, učíme se vnímat potřeby druhých, rozvíjíme trpělivost a objevujeme, že i drobné každodenní skutky mohou přispívat k dobrému společnému životu.

Přirozená témata měsíce

proměny podzimní přírody;
příprava přírody na zimu;
mlha, déšť, vítr a proměnlivé počasí;
světlo a tma;
péče o sebe, druhé i okolní prostředí;
zvířata v zimním období;
vzpomínky, rodinné tradice a příběhy;
klidnější rytmus podzimních dní.

Významné události a příležitosti

Památka zesnulých (Dušičky);
svátek sv. Martina;
Mezinárodní den laskavosti (13. listopadu);
příprava na adventní období;
podzimní a přírodovědné vycházky;
školní listopadové akce.

Možné ctnosti, které se mohou v tomto období přirozeně rozvíjet

Podle potřeb dětí, života skupiny a aktuálních situací mohou být inspirací například tyto ctnosti:

laskavost;
soudit;
ohleduplnost;
péče;
trpělivost;
vděčnost;
zodpovědnost;
vytrvalost;
štědrost;
pokojnost.

Vychovatel vybírá a pojmenovává ctnosti podle skutečných situací, které děti během společného života zažívají.

Inspirace pro činnosti

Komunitní život

komunitní kruhy;
sdílení příběhů a rodinných tradic;
rozhovory o tom, co znamená pečovat o druhé;
společné plánování adventních aktivit;
hry podporující spolupráci a důvěru.

Pobyt venku

pozorování proměn přírody;
hledání stop podzimu;
péče o školní zahradu;
příprava krmítek pro ptáky;
vycházky za každého počasí;

| přírodovědné pozorování.

Tvořivé činnosti

| tvoření z přírodních materiálů;
| výroba luceren;
| práce s přírodními barvami;
| podzimní dekorace;
| výtvarné zachycení podzimní krajiny.

Pohybové aktivity

| pohybové hry venku;
| překážkové dráhy;
| orientační hry;
| relaxační a dechové hry;
| kooperativní pohybové aktivity.

Čtení a příběhy

| příběhy o laskavosti a pomoci;
| podzimní pohádky;
| čtení knih o přírodě;
| společné vyprávění.

Praktické činnosti

| péče o prostředí družiny;
| příprava ptačích krmítek;
| jednoduché pracovní činnosti;
| péče o pokojové rostliny;
| drobné služby pro komunitu.

Ohlédnutí za měsícem

| Na konci měsíce společně přemýšlíme:

| Co jsme během tohoto měsíce objevili?
| Jak jsme pečovali o sebe, druhé nebo přírodu?
| Kdy jsme zažili laskavost nebo pomoc?
| Co nám udělalo radost?
| Jaké ctnosti jsme během tohoto měsíce nejvíce zažívali?
| Na co se těšíme v adventním období?

PROSINEC – SVĚTLO, RADOST A SPOLEČNÉ PROŽÍVÁNÍ

Charakter období

Prosinec je obdobím světla, očekávání a společného prožívání. Krátké zimní dny nás vedou k větší blízkosti, sdílení a vytváření příjemné atmosféry. Připomínáme si tradice, těšíme se ze společných setkání a objevujeme, že opravdovou radost často přinášejí vztahy, pozornost a drobné projevy laskavosti. Ve školní družině vytváříme prostor pro tvořivost, spolupráci, vzájemnou pomoc i klidné chvíle zastavení.

Přirozená témata měsíce

- advent a jeho tradice;
- světlo a tma;
- společné prožívání;
- zimní příroda;
- vánoční zvyky doma i ve světě;
- radost z obdarování i obdarovávání;
- pomoc druhým;
- závěr kalendářního roku.

Významné události a příležitosti

- začátek adventu;
- svátek sv. Mikuláše;
- Mezinárodní den dobrovolníků (5. prosince);
- zimní slunovrat;
- Vánoce;
- společná předvánoční setkání a školní slavnosti.

Možné ctnosti, které se mohou v tomto období přirozeně rozvíjet

Podle potřeb dětí, života skupiny a aktuálních situací mohou být inspirací například tyto ctnosti:

- laskavost;
- štědlost;
- vděčnost;
- radost;
- ohleduplnost;
- pokojnost;
- přátelskost;
- spolupráce;
- trpělivost;
- soucit.

Vychovatel vybírá a pojmenovává ctnosti podle skutečných situací, které děti během společného života zažívají.

Inspirace pro činnosti

Komunitní život

- společné adventní kruhy;
- sdílení rodinných tradic;
- plánování společných oslav;
- drobné skutky laskavosti;
- příprava překvapení pro druhé.

Pobyt venku

- zimní vycházky;
- pozorování zimní přírody;
- krmení ptáků;
- hry na sněhu (podle počasí);

| hledání stop zimy v přírodě.

Tvořivé činnosti

| výroba adventních a vánočních dekorací;
| tvoření z přírodních materiálů;
| výroba drobných dárků;
| pečení nebo zdobení perníčků (podle možností školy);
| výzdoba družiny.

Pohybové aktivity

| zimní pohybové hry;
| taneční hry;
| kooperativní hry;
| pohyb venku podle počasí;
| relaxační a rytmické aktivity.

Čtení a příběhy

| vánoční příběhy a pohádky;
| příběhy o přátelství a pomoci;
| zimní poezie;
| společné čtení.

Praktické činnosti

| péče o prostředí družiny;
| příprava společného setkání;
| výroba přání;
| péče o zimní výzdobu;
| drobné služby pro komunitu.

Ohlédnutí za měsícem

| Na konci měsíce společně přemýšlíme:

| Co nám udělalo největší radost?
| Jak jsme přispěli k příjemné atmosféře ve družině?
| Kdy jsme někomu pomohli nebo poděkovali?
| Co nového jsme se dozvěděli o zimních tradicích?
| Jaké ctnosti jsme během tohoto měsíce nejvíce zažívali?
| S jakým přáním vstupujeme do nového roku?

LEDEN – NOVÉ ZAČÁTKY A OBJEVOVÁNÍ

Charakter období

Leden je obdobím nových začátků, zimního klidu a objevování. Po vánočních prázdninách se znovu setkáváme, sdílíme své zážitky a společně vstupujeme do nového roku. Zimní příroda nabízí prostor k pozorování, pohybu i experimentování. Učíme se, že některé věci potřebují čas, trpělivost a vytrvalost, a objevujeme radost z poznávání sebe, druhých i okolního světa.

Přirozená témata měsíce

- nový kalendářní rok;
- zimní příroda;
- sníh, led a voda;
- zimní sporty a pohyb;
- péče o zdraví a wellbeing;
- zimující zvířata;
- čas odpočinku a nových začátků;
- objevování a experimentování.

Významné události a příležitosti

- Tři králové;
- Mezinárodní den „Děkuji“ (11. ledna);
- Den sněhuláků (18. ledna – podle možností);
- pololetní ohlédnutí za školním rokem;
- zimní vycházky a hry;
- školní zimní akce.

Možné ctnosti, které se mohou v tomto období přirozeně rozvíjet

Podle potřeb dětí, života skupiny a aktuálních situací mohou být inspirací například tyto ctnosti:

- vytrvalost;
- trpělivost;
- odvaha;
- zvědavost;
- radost;
- rozhádnost;
- sebedůvěra;
- samostatnost;
- zodpovědnost;
- nadšení.

Vychovatel vybírá a pojmenovává ctnosti podle skutečných situací, které děti během společného života zažívají.

Inspirace pro činnosti

Komunitní život

- sdílení zážitků z prázdnin;
- komunitní kruhy;
- společné plánování zimních aktivit;
- hry podporující spolupráci;
- rozhovory o nových výzvách a přáních.

Pobyt venku

- zimní vycházky;
- pozorování zimní přírody;
- hry na sněhu (podle podmínek);
- pokusy s ledem, sněhem a vodou;
- hledání stop zvířat;

| péče o krmítka.

Tvořivé činnosti

| zimní výtvarné práce;
práce s přírodními materiály;
výroba sněhových vloček a ledových dekorací;
jednoduché pokusy;
tvoření inspirované zimní krajinou.

Pohybové aktivity

| zimní pohybové hry;
překážkové dráhy;
pohyb na čerstvém vzduchu;
kooperativní hry;
relaxační a protahovací aktivity.

Čtení a příběhy

| zimní příběhy a pohádky;
knihy o přírodě;
příběhy o odvaze a vytrvalosti;
společné čtení a vyprávění.

Praktické činnosti

| péče o družinu;
péče o pokojové rostliny;
krmení ptáků;
jednoduché badatelské pokusy;
zimní pozorování počasí.

Ohlédnutí za měsícem

| Na konci měsíce společně přemýšlíme:

| Co nového jsme během ledna objevili?
Co se nám podařilo, i když to nebylo jednoduché?
Kdy jsme potřebovali trpělivost nebo vytrvalost?
Co nám udělalo radost?
Jaké ctnosti jsme během tohoto měsíce nejvíce zažívali?
Na co se těšíme v dalším období?

ÚNOR – OBJEVUJEME, ZKOUŠÍME A MÁME ODVAHU BÝT SAMI SEBOU

Charakter období

Únor je obdobím, kdy se zima pomalu začíná proměňovat. Dny se prodlužují, v přírodě se objevují první známky blížícího se jara a my si více všímáme změn kolem sebe. Ve školní družině podporujeme zvědavost, tvořivost a odvahu zkoušet nové věci. Učíme se přijímat výzvy, spolupracovat a radovat se z toho, co společně dokážeme.

Přirozená témata měsíce

zimní příroda a první známky jara;
proměny počasí;
masopustní tradice;
karneval a svět fantazie;
odvaha zkoušet nové věci;
objevování vlastních silných stránek;
spolupráce a vzájemná podpora;
radost z pohybu a tvoření.

Významné události a příležitosti

Hromnice (2. února);
Světový den mokřadů (2. února);
masopustní období;
karneval;
Mezinárodní den bezpečnějšího internetu (podle aktuálního termínu);
školní zimní akce.

Možné ctnosti, které se mohou v tomto období přirozeně rozvíjet

Podle potřeb dětí, života skupiny a aktuálních situací mohou být inspirací například tyto ctnosti:

odvaha;
tvořivost;
zvědavost;
radost;
sebevědomí;
vytrvalost;
spolupráce;
laskavost;
humor;
důvěra.

Vychovatel vybírá a pojmenovává ctnosti podle skutečných situací, které děti během společného života zažívají.

Inspirace pro činnosti

Komunitní život

komunitní kruhy;
sdílení zimních zážitků;
společné plánování karnevalu nebo masopustu;
kooperativní hry;
aktivity podporující sebepoznání a vzájemné poznávání.

Pobyt venku

pozorování prvních známek blížícího se jara;
zimní hry;
vycházky do přírody;
hledání stop zvířat;
pozorování počasí;

| pohyb na čerstvém vzduchu.

Tvořivé činnosti

| výroba masek;
karnevalové dekorace;
výtvarné zpracování zimní krajiny;
práce s recyklovanými a přírodními materiály;
tvořivé experimentování s různými technikami.

Pohybové aktivity

| karnevalové hry;
taneční a rytmické činnosti;
pohybové hry venku i uvnitř;
překážkové dráhy;
kooperativní pohybové aktivity.

Čtení a příběhy

| příběhy o odvaze;
pohádky a příběhy z různých kultur;
knihy o zimní přírodě;
společné čtení a dramatizace.

Praktické činnosti

| péče o družinu;
péče o zimní krmítka;
jednoduché badatelské pokusy;
pozorování změn v přírodě;
příprava společných akcí.

Ohlédnutí za měsícem

| Na konci měsíce společně přemýšlíme:

| Co nového jsme tento měsíc vyzkoušeli?
Kdy jsme potřebovali odvahu?
Co se nám podařilo společně vytvořit?
Jak jsme si navzájem pomáhali?
Jaké ctnosti jsme během tohoto měsíce nejvíce zažívali?
Jaké změny jsme už objevili v přírodě?

BŘEZEN – PROBOUZÍME SE A OBJEVUJEME

Charakter období

Březen je obdobím proměny a nových začátků. Příroda se probouzí po zimě, objevují se první květy, zpěv ptáků a delší dny. Ve školní družině společně objevujeme změny kolem nás, klademe otázky, hledáme souvislosti a radujeme se z nového života. Využíváme přírodu jako prostor pro poznávání, tvoření, pohyb i společné zážitky.

Přirozená témata měsíce

příchod jara;
probouzení přírody;
první jarní květiny a stromy;
ptáci a další jarní živočichové;
počasí a proměny krajiny;
zahrada a první práce venku;
objevování a badatelství;
nové začátky.

Významné události a příležitosti

příchod astronomického jara;
Světový den vody (22. března);
Světový den meteorologie (23. března);
Světový den divadla (27. března);
Měsíc knihy a čtenářů;
vynášení Morany (podle místních tradic);
první jarní školní a komunitní akce.

Možné ctnosti, které se mohou v tomto období přirozeně rozvíjet

Podle potřeb dětí, života skupiny a aktuálních situací mohou být inspirací například tyto ctnosti:

zvědavost;
tvořivost;
naděje;
odvaha;
vytrvalost;
radost;
všíímavost;
péče;
úcta;
spolupráce.

Vychovatel vybírá a pojmenovává ctnosti podle skutečných situací, které děti během společného života zažívají.

Inspirace pro činnosti

Komunitní život

komunitní kruhy;
sdílení jarních objevů;
plánování jarních projektů;
společná péče o školní prostředí;
příprava jarních slavností.

Pobyt venku

pravidelné badatelské vycházky;
pozorování změn v přírodě;
hledání prvních květin;
poznávání stromů a pupenů;

- pozorování ptáků;
- práce na školní zahradě;
- přírodovědné hry.

Tvořivé činnosti

- jarní výtvarné tvoření;
- práce s přírodními materiály;
- výroba jarních dekorací;
- land art;
- herbáře a přírodovědné deníky.

Pohybové aktivity

- pohybové hry venku;
- orientační hry;
- běhací hry;
- kooperativní hry;
- sportovní výzvy;
- pohyb v přírodě.

Čtení a příběhy

- knihy o přírodě;
- jarní příběhy a poezie;
- čtenářské dílny;
- společné čtení venku;
- dramatizace příběhů.

Praktické činnosti

- příprava záhonů;
- setí a sázení;
- péče o zahradu;
- pozorování růstu rostlin;
- jednoduché přírodovědné pokusy;
- péče o okolní prostředí.

Ohlédnutí za měsícem

Na konci měsíce společně přemýšlíme:

- Co nového jsme v přírodě objevili?
- Co nás nejvíce překvapilo?
- O co jsme pečovali?
- Kdy jsme spolupracovali?
- Jaké čtení jsme během tohoto měsíce nejvíce zažívali?
- Na co se těšíme s příchodem jara?

DUBEN – ROSTEME SPOLU A PEČUJEME O SVĚT KOLEM NÁS

Charakter období

Duben je obdobím růstu, proměny a nového života. Příroda se probouzí naplno, zahrady rozkvétají a dny nás zvou k delšímu pobytu venku. Ve školní družině pozorujeme změny kolem sebe, pečujeme o přírodu i společné prostředí a učíme se, že naše každodenní jednání ovlivňuje svět kolem nás. Objevujeme radost ze spolupráce, tvoření a společně stráveného času.

Přirozená témata měsíce

jaro v plném proudu;
růst rostlin a stromů;
zahrada a život v ní;
voda jako součást života;
Den Země a péče o přírodu;
Velikonoce a jarní tradice;
zvířata a jejich mláďata;
spolupráce při společných činnostech.

Významné události a příležitosti

Velikonoce (podle kalendáře);
Den Země (22. dubna);
Den ptactva (1. dubna);
Mezinárodní den památek a sídel (18. dubna);
jarní práce na školní zahradě;
komunitní nebo školní jarní akce.

Možné ctnosti, které se mohou v tomto období přirozeně rozvíjet

Podle potřeb dětí, života skupiny a aktuálních situací mohou být inspirací například tyto ctnosti:

péče;
úcta;
zodpovědnost;
spolupráce;
laskavost;
trpělivost;
všímavost;
štědrost;
radost;
tvořivost.

Vychovatel vybírá a pojmenovává ctnosti podle skutečných situací, které děti během společného života zažívají.

Inspirace pro činnosti

Komunitní život

komunitní kruhy;
plánování společných jarních aktivit;
společná péče o školní prostředí;
příprava jarních slavností;
sdílení zkušeností z pobytu v přírodě.

Pobyt venku

pravidelné vycházky do přírody;
pozorování rostlin, stromů a živočichů;
práce na školní zahradě;
sázení, setí a péče o záhony;
přírodovědné hry;

úklid a péče o okolí školy.

Tvořivé činnosti

velikonoční tvoření;
práce s přírodními materiály;
land art;
výroba dekorací z jarních rostlin;
výtvarné zachycení jarní krajiny.

Pohybové aktivity

pohybové hry venku;
orientační hry;
sportovní aktivity na školní zahradě;
kooperativní hry;
pohyb v přírodě.

Čtení a příběhy

příběhy o přírodě a zahradě;
velikonoční tradice z různých regionů;
knihy o rostlinách a zvířatech;
společné čtení venku.

Praktické činnosti

sázení a přesazování rostlin;
péče o bylinky a záhony;
kompostování;
jednoduché zahradnické práce;
péče o venkovní prostředí školy.

Ohlédnutí za měsícem

Na konci měsíce společně přemýšlíme:

Co nového jsme vypěstovali nebo vytvořili?
Jak jsme pečovali o přírodu nebo společné prostředí?
Co nám udělalo největší radost?
Kdy jsme si navzájem pomohli?
Jaké ctnosti jsme během tohoto měsíce nejvíce zažívali?
Co bychom chtěli společně rozvíjet dál?

KVĚTEN – SPOLEČNĚ TVOŘÍME A ROZKVÉTÁME

Charakter období

Květen je obdobím rozkvětu, hojnosti a společného tvoření. Příroda je plná života a nabízí mnoho příležitostí k objevování, péči i pohybu venku. Ve školní družině prohlubujeme spolupráci, rozvíjíme společné projekty a učíme se, že každý může svými schopnostmi přispět ke společnému dílu. Vnímáme krásu okolního světa, radujeme se ze společných zážitků a posilujeme vztahy v naší komunitě.

Přirozená témata měsíce

- rozkvetlá příroda;
- zahrada a péče o rostliny;
- hmyz a opylovači;
- společenství v přírodě;
- rodina a mezigenerační vztahy;
- společné projekty;
- spolupráce a pomoc;
- radost ze společně stráveného času.

Významné události a příležitosti

- Svátek práce (1. května);
- Den Země (pokud na něj navazují školní aktivity);
- Den matek;
- Mezinárodní den rodiny (15. května);
- Světový den včel (20. května);
- školní výlety, zahradní slavnosti a komunitní setkání.

Možné ctnosti, které se mohou v tomto období přirozeně rozvíjet

Podle potřeb dětí, života skupiny a aktuálních situací mohou být inspirací například tyto ctnosti:

- spolupráce;
- přátelskost;
- laskavost;
- štědrost;
- zodpovědnost;
- ochota;
- radost;
- důvěra;
- péče;
- úcta.

Vychovatel vybírá a pojmenovává ctnosti podle skutečných situací, které děti během společného života zažívají.

Inspirace pro činnosti

Komunitní život

- komunitní kruhy;
- plánování společných projektů;
- příprava školních a komunitních akcí;
- společné oslavy;
- kooperativní hry a aktivity.

Pobyt venku

- pravidelný pobyt na školní zahradě;
- pozorování hmyzu a opylovačů;
- péče o záhony a bylinky;
- přírodovědné výpravy;

- hry v přírodě;
- poznávání rozkvetlých luk a stromů.

Tvořivé činnosti

- tvoření z přírodních materiálů;
- výroba dárků pro blízké;
- výtvarné zachycení jarní přírody;
- společné výtvarné projekty;
- práce s květinami a bylinami.

Pohybové aktivity

- sportovní hry;
- pohybové aktivity v přírodě;
- orientační hry;
- týmové hry;
- turistické vycházky.

Čtení a příběhy

- příběhy o přátelství a spolupráci;
- knihy o přírodě;
- příběhy o rodině a komunitě;
- společné čtení venku.

Praktické činnosti

- péče o školní zahradu;
- sklizeň prvních bylinek;
- jednoduché zahradnické práce;
- péče o společné prostředí;
- příprava společných akcí.

Ohlédnutí za měsícem

Na konci měsíce společně přemýšlíme:

- Co jsme společně vytvořili?
- Jak jsme si navzájem pomáhali?
- Kdy jsme zažili radost ze spolupráce?
- O co jsme společně pečovali?
- Jaké ctnosti jsme během tohoto měsíce nejvíce zažívali?
- Na co jsme jako skupina nejvíce hrdí?

ČERVEN – OSLAVUJEME, DĚKUJEME A OHLÍŽÍME SE ZA SPOLEČNOU CESTOU

Charakter období

Červen je obdobím radosti, sklizně a završení společné cesty. Příroda je v plném rozkvětu a zve nás k pobytu venku, objevování i společnému prožívání. Ve školní družině se ohlížíme za uplynulým školním rokem, připomínáme si společné zážitky, oceňujeme vlastní pokrok i úspěchy druhých a těšíme se na nové letní dobrodružství. Učíme se vnímat, že každý člověk roste svým vlastním tempem a že každá zkušenost je příležitostí k dalšímu rozvoji.

Přirozená témata měsíce

- závěr školního roku;
- léto a proměny přírody;
- sklizeň a plody zahrady;
- společné zážitky a vzpomínky;
- přátelství a komunita;
- poděkování a oceňování;
- cestování a objevování;
- těšení se na prázdniny.

Významné události a příležitosti

- Den dětí (1. června);
- Světový den životního prostředí (5. června);
- školní výlety;
- zahradní slavnosti;
- závěrečné komunitní setkání;
- rozloučení se školním rokem.

Možné ctnosti, které se mohou v tomto období přirozeně rozvíjet

Podle potřeb dětí, života skupiny a aktuálních situací mohou být inspirací například tyto ctnosti:

- vděčnost;
- radost;
- přátelskost;
- štědlost;
- laskavost;
- spolupráce;
- důvěra;
- vytrvalost;
- rozvážnost;
- naděje.

Vychovatel vybírá a pojmenovává ctnosti podle skutečných situací, které děti během společného života zažívají.

Inspirace pro činnosti

Komunitní život

- společné ohlédnutí za školním rokem;
- komunitní kruhy;
- oceňování a poděkování;
- plánování závěrečných akcí;
- slavnostní rozloučení.

Pobyt venku

- výpravy do přírody;
- hry na školní zahradě;
- piknik;
- pozorování letní přírody;

- sklizeň bylinek, ovoce nebo zeleniny;
- vodní hry podle možností školy.

Tvořivé činnosti

- výroba dárků na rozloučenou;
- tvorba společné kroniky nebo koláže;
- výtvarné zachycení nejkrásnějších zážitků;
- tvoření z přírodních materiálů;
- příprava výstavy dětských prací.

Pohybové aktivity

- sportovní a týmové hry;
- turistické vycházky;
- orientační hry;
- pohybové výzvy;
- volná hra venku.

Čtení a příběhy

- příběhy o přátelství, odvaze a cestování;
- společné čtení venku;
- sdílení oblíbených knih;
- vyprávění vlastních zážitků.

Praktické činnosti

- péče o školní zahradu;
- sklizeň a využití vypěstovaných plodin;
- péče o prostředí družiny před prázdninami;
- příprava závěrečné slavnosti;
- společné balení a úklid.

Ohlédnutí za měsícem

Na konci školního roku společně přemýšlíme:

- Co mi tento školní rok přinesl?
- Na co jsem hrdý/á?
- Co nového jsem se naučil/a?
- Za co jsem vděčný/á?
- Komu bych chtěl/a poděkovat?
- Jaké ctnosti mi během roku nejvíce pomáhaly?
- Co bych si chtěl/a odnést do prázdnin?

Závěrečný rituál školního roku – Sklizeň zahrady ctností

Na závěr školního roku společně slavíme Sklizeň zahrady ctností. Tento závěrečný rituál symbolicky uzavírá společnou cestu dětí během školního roku a připomíná, že stejně jako zahrada potřebuje čas, péči a trpělivost, roste a rozvíjí se i každý člověk.

Během společného setkání se děti ohlížejí za uplynulým školním rokem, sdílejí své zážitky, zkušenosti a radost z toho, co společně prožily. Zamýšlejí se nad tím, co se během roku naučily, v čem se posunuly, jaké ctnosti u sebe nebo u druhých objevily a co by si chtěly odnést do další etapy své cesty.

Součástí závěrečného setkání může být například:

- společná reflexe školního roku;
- sdílení významných zážitků a objevů;
- poděkování druhým za pomoc, podporu nebo inspiraci;
- oceňování silných stránek jednotlivých dětí;
- práce s Kartami ctností;
- společné tvoření symbolické „zahrady ctností“;

komunitní slavnost nebo setkání s rodinami.

Sklizeň zahrady ctností není hodnocením výkonu dítěte. Je oslavou jeho jedinečné cesty, osobního růstu a společně vytvořeného společenství.

Na začátku roku děti „zasadí semínko“ (symbolicky nebo skutečně) a na konci roku při Sklizni zahrady ctností se ptáme:

Co u mě letos vyrostlo?

Jakou ctnost jsem u sebe objevil/a?

Kdo mi pomohl růst?

Komu bych chtěl/a poděkovat?

Co si chci odnést do dalšího roku?

Sklizeň zahrady ctností je symbolem završení společné cesty. Stejně jako zahrada během roku roste, proměňuje se a přináší své plody, rozvíjejí se i děti prostřednictvím každodenních zkušeností, vztahů a společně prožitých okamžiků. Tento závěrečný rituál je oslavou jejich osobního růstu, vzájemné podpory a společně vytvořeného společenství.

11 Hodnocení a aktualizace ŠVP školní družiny

11.1 Hodnocení průběhu zájmového vzdělávání

Hodnocení ve školní družině má především podpůrný a formativní charakter. Děti nejsou porovnávány mezi sebou ani hodnoceny známkami. Vychovatelka sleduje jejich individuální pokrok, zapojení, zájmy, samostatnost, spolupráci, vztahy a schopnost reflektovat vlastní zkušenosti.

Využívá zejména:

- průběžné pedagogické pozorování;
- rozhovory s dětmi;
- společnou reflexi činností a zážitků;
- sebehodnocení dětí;
- oceňování konkrétního úsilí a pokroku;
- dětské práce, projekty a další výstupy;
- podněty zákonných zástupců a pedagogického týmu.

Děti dostávají srozumitelnou a respektující zpětnou vazbu. Jsou vedeny k tomu, aby dokázaly pojmenovat, co se jim podařilo, co se naučily, co jim pomáhalo a čemu by se chtěly dále věnovat.

11.2 Hodnocení činnosti školní družiny

Činnost školní družiny je průběžně reflektována vychovatelkami a nejméně jednou za školní rok společně vyhodnocena.

Při hodnocení se sleduje zejména:

- naplňování poslání a cílů školní družiny;
- vhodnost a pestrost nabízených činností;
- míra zapojení, spokojenost a wellbeing dětí;
- respektování individuálních potřeb a zájmů;
- kvalita vztahů a atmosféra ve skupině;
- bezpečnost a organizační podmínky;
- využívání prostorů, pomůcek a venkovního prostředí;
- spolupráce se zákonnými zástupci a pedagogickým týmem;
- přiměřenost celoročního tematického plánu.

11.3 Aktualizace ŠVP školní družiny

Výsledky hodnocení jsou využívány při plánování činnosti na další období a při úpravách školního vzdělávacího programu.

ŠVP školní družiny je aktualizován zejména při změně právních předpisů, podmínek školy, organizace nebo zaměření družiny a na základě zkušeností vychovatelek, potřeb dětí a podnětů pedagogického týmu či zákonných zástupců.

Změny školního vzdělávacího programu vydává ředitelka školy. Musí být zřejmé, od jakého data jsou provedené změny platné a účinné.